

Paul Kaaritan Philippi Sannao Ati'o

Di'oraz kaarita dava'a'o

Apostle Paul saadan di'oraz kaarita pataraakao dono'o Kaimana'o Kuwai dikan ii. (Philippians 1:17) Timothy umin-kaudinan na'ian pu'a'o utuma usaadan wuru'u kaaritaz.

Baukapa'o Paul morowautapankauzon Silas tuma Philippi ii. Uruu dono'o wuru'u pidannao abatanuz na'iki ūmishidanuz Paul kowaadanii Kaimana'o Kuwai. (Acts 16:11-40) 10 wunu ūmorowautapan kan dauna'an, usaadan wuru'u pakaaritanuz.

Aizii usaadan wuru'u kaaritaz mishidaina o ati'o Philippi iainaouz. Ukowaadan ūati tuukii ukonaukian ūkaminka'utan idi paugaru ūdyuudan ida'an aimaakan pa'ati na'iki ūtoriinpan idi Tominkaru ati udau'an.

Paul kowaadan tuukii pakonaukian papataka'uta-kao pu'u taraa-kizai ii. Mazan ukian, wuru'u na'apa kida'oraz kaiwainan kaimana'o nii, iriba kaiman kida'o aimaakan sha'apan una'ian pu'u. Na'iki ukowaadan tuukii pakonaukian panyukunuitapan idi mishidaina o Philippi iainaouz kamunanun pa'ati.

Pakaaritan ida'a, Paul kakinaowan mishidaina o aonaa kizi ūkashadinan oo ūkaakinpan papataka'uta-kao an pamishidan dikan ii Christ. Mazan marii kizi'i naa pa'an ūkonaukiitinan karikaonan. Na'iki ma'ozaka kizi ūtaapan pamishidan na'iki karikaonan kizi ūkaminka'uaakan na'iki ūmashaapan

konaukii pamin-mishidannao tuma. Na'iki ukakinaowan ūdaun ūzaudinapa kizi pidannao ai, taapinpa'azoinaouz kaimana'o nii, tuukia'oraz ūaipan sha'apatin-karu Jewnao kakinaorinaa kawana'ati.

Tuukii Paul kakinaowan wuru'u mishidainaouz uaipan ūmashaapan kaiman na'iki ūdi'itinapa kizi kaiman na'apa Christ kawan.

Kaarita buutinpan kida

Kaarita dava'a'o 1:1-11

Paul dava'a'o utaraapa-kao dono'oraz 1:12-30

Paul kakinaotan mishidainao kaimana'o mashaapa-karu dau'u 2:1-18

Paul sha'apatina'azon dava'a'o 2:19-30

Kaimana'o kakinaorii na'iki kaduzui tukapa-kida-kao 3:1-4:1

Mishidainao nyukunuu ma'ozakada-kao 4:2-20

Paul katokontan pakaaritan 4:21-23

¹ Di'oraz kaarita ūgaru Paul na'iki Timothy di'iki'o, Christ Jesus poitorunaouz. Ūgaru Paul, ūsaadan di'oraz kaarita ipai unao Tominkaru pidanannao ati'o, Philippi sannao, mishidainaouz Christ Jesus, na'iki mishidainao zowaunaanao ati'o kapam, na'iki ipai wunao ati'i kaminka'uupainaouz unao.

² Marii waDaru Tominkaru, na'iki Naobanai Jesus Christ kamunanun unao ati, na'iki utaa kizi unyukunuu kaiman-kinaa nii.

Paul toriinpan Philippi sannao ati

³ Na'apainim ūnyukunuuan dono unao, tuukii da'i ūkonaukii-kidan Tominkaru unao dau'an.

⁴ Na'iki karikaonan da'i ūtoriinpauzon konaukia'o ida'an Tominkaru ati unao dau'an.

5 Usha'apanum kau'an unao kowaadapa'o kampam Kaimana'o Kuwai, Jesus Christ daua'oraz. Sariapa umishidan di'iki'o usakadan ukakuwaapatinan, atii kai pakawan.

6 Mishi Tominkaru sakadani'i naa pasaabaan unao. Aizii ōkian nii unao ati, ōaitapa na'iki ōmishida pakawanu'o nii wuru'u Tominkaru kaudinanuz na'apa, atii Christ Jesus kaawan dono'o nii zii uipaiian pasaabaan unao.

7 Ōdi'itinpan unao dau'u kaikapa'a ōmarainpan id'i'o unao tuukii manawun. Mishi Tominkaru tukapa-kida pakaimanan ipai baokopa unao ati na'iki ōgaru ati, utaapada ukaminka'utan ōgaru ōkaudin-kizi dau'u, ōtaraapa-kao pu'u oo ōkashadaakapan dono pidannao tuma Kaimana'o Kuwai dau'an ōtukapa-kida'azon idi umishiin.

8 Tominkaru tukapa na'iki uaitapa mishi'o wuru'u ōtukapa'azoonuz unao, ōmarainpan id'i'o unao tuukii, na'apa Christ Jesus marainpan kawan unao.

9 Ōtoriinpan Tominkaru ati unao dau'an, marii kizi powa'a zii ukamarainapanun, na'iki utaa kizi uaitapa-kinaa nii powa'a zii, na'iki uaitapaabakinaa nii manawun.

10 Uruu ida'an kizi uaitapan na'ia'oram kaimana'o na'iki sakitapa'o aimaakan usha'apatan nii na'iki umishidan nii. Uruu ida'an kizi karikaonan ukaimanan, aonaa kizi oia'o ikoda-kao u'ida'a atii na'apa Christ kaawan di'iti.

11 Marii kizi karikaonan usha'apatan kaiman kida'o pa'idiwaru aimaakan, Jesus Christ taan ida'an pama'ozakan u'ati. Na'apa'o ida'an kizi Tominkaru naubaa-kao na'iki ukonaukii-kida-

kao.

Kaimana'o Kuwai abata-kao Paul taraapa-kao pu'u

¹² Aizii ōmin-mishidannao, ōaipan uaitapan, wuru'u dikauda kida'o aimaakan sha'apaapa-kao pu'u ō'ati kaikapa'a, mazan ukaiwainan kaimana'o nii, na'apa kida'o ida'an mishi'oraiman powa'a zii manawun Kaimana'o Kuwai abata-kao.

¹³ Usha'apanum kau'an ipai'i naa da'ainao pidannao na'iki ipai soldyaanao wunaou'u watchmantapainaō kidaz udaru'o naobanai dapu, kaimanaiman ūaitapan wuru'u ūtaraapa-kaoaz soo ūkakuwaapatinan dikan ia'o Christ dau'u.

¹⁴ Aizii ūtaraapa-kao idi, powa'a zii mishidainao Christ ma'ozakadinan, uruu idi ma'ozaka ūkowaadapan Tominkaru Paradan, aonaa ūtarian.

¹⁵ Kaina'a pabi'i kida mishidainao, ūkowaadapan kuwai Christ dau'u padamata mazan soo pakishauzin idi'o karikaonan ō'ati, ūaipan karikaonan pada'an-kao. Mazan kaina'a ba'oran mishidainao, ūkowaadapan wuru'u kuwaiz ūkaminka'uta'azon idi'o pa'an ūgaru.

¹⁶ Na'iki wuru'u ūkakuwaapatinanuz pamarainpán idi'o ūgaru, ūaitapa ūtaraapa-kao da'a'a ūkowaadapan idi'o pidannao ati wuru'u kaimana'o na'iki mishi'o kuwai Christ dava'oraz.

¹⁷ Mazan wuru'u ba'orainaouz ūkakuwaatinan Christ dau'an soo ūaipan karikaonan pawazoomikipan, aonaa panyukunuu kaimanan pu'a'o mani ō'ati, mazan soo ūatadinpa'azon karikaonan. Na'iki ūaipan karikaonan

pakasha'oradan õnyukunuu wuru pu'a'a õtaratapa-kaoaz.

18 Mazan aonaa ïsha'apaapanii kida kasha'oradauan õnyukunuu. Mishi'oraiman kaiman õ'ati wuru'u ïkakuwaapatinanuz Christ dau'u. Na'apa'oram ida'an kakuwaatin-karu kishauzi-karu pu'u oo kaimana'o nyukunui di'iki'o, mazan na'apa'o ida'an ïabata-kidan naa pidannao ati Kaimana'o Kuwai Christ daua'oraz. Uruu idi tuukii õkonaukian.

Na'iki powa'a'o nii zii õkonaukiitinan.

19 Usha'apanum kau'an utoriinpan idi õdau'an Tominkaru ati, na'iki Kaimana'o Doronaa, Jesus Christ di'iki'oraz kaminka'utan ida'an õgaru, õaitapa õkodita-kida-kao nii di'iki'i.

20 Ukau'an tuukii õaipan õtukapa-kidan mishi, aona'o nii õkasharutinan na'iki õba'azootinan õsha'apainpan ida'an. Mazan pakawan õtaapan õnyukunuu ma'ozaka, pakawan kizi õtukapa-kidan mishi Christ umanawunun õsha'apatanii kida aimaakan ida'an, kai õkakupan pu'u, oo õmawakan ida'an.

21 Usha'apanum kau'an õgaru ati, wuru'u kakupa-karuz mishi'o mashaapa-karu'u naa pa'an kaimanaiman Christ ati. Aizii õmawakan an, powa'a'o nii zii manawun ukaimanan õ'ati.

22 Aizii õtaapa-kao an kakupa, dobata'o nii õsha'apatan kaudin-kizai Christ ati zii. Uruu idi aonaa õaitapan na'ia'oram õaipan, kakupa-karu oo mawaka-karu.

23 Aonaa õaitapan na'ia'oram manawun õzaamata. Tuukii õwa'aka'azon wuru'u di'oraz amazada baara'a, õmashaapa'ana'azon idi'i naa Christ tuma, na'ii powa'a'o zii pa'an ukaimanan

mashaapa-karu ai da'a'a imi'i baara'a.

²⁴ Mazan õaitapa kaimana'o nii pa'an unao ati õtaapa-kao an zii kakupa.

²⁵ Ukau'an una'apan an, õaitapa õtaapa-kao nii zii kakupa, uruu idi pakawanu'o nii õkaudinan. Õma'ozakada kizi powa'a zii wuru'u umishidapanuz Tominkaru, na'iki konaukii kizi umashaa-pan umishidan idi Christ.

²⁶ Ukau'an tuukia'o nii manawun ukonaukii-kidan Christ Jesus, õkodita-kida-kao an na'iki õkaawan an koshan unao di'iti.

Mishi'o mashaapa-karu Tominkaru aipan kawana'ati

²⁷ Ukau'an kanom sha'apan an õ'ati, kaimana'a naa umashaapa, Kaimana'o Kuwai kawana'ati Christ di'iki'oraz. Aizii na'apainim õmakon an unao di'iti oo õmamakokan an, mazan upu'a'o nii õabatan, mishi ma'ozaka umishidapan na'iki baulda'apa utaapan unyukunuu. Na'iki õabatan nii baokopa ukazannaatapan wuru'u Kaimana'oraz Kuwai Christ daua'oraz.

²⁸ Na'iki aonaa utarian utarubanao sha'apaapan ai unao; uruu ida'an utukapa-kidan ū'ati mishi'o nii Tominkaru pataka'utan ū'yaun, mazan unao ukazannaatan nii pa'an. Tominkaru'o nii wuru'u sha'apata'oraz aimakan na'apa.

²⁹ Mishi Tominkaru kaimanan unao ati ukashaapa umishidan Christ, na'iki ukashaapa kapam unao baiaapan kasha'ora'o umishidan dikin ū' uruu.

³⁰ Ubaiatan kasha'ora'o, na'apa utukapan kawan tawuru'u ū'baiaapanuz kasha'ora kida'o

na'ii, Philippi ii. Atii di'i pakawan zii ōbaiatan kasha'ora'o.

2

Mishidainao di'itinapa kizi Christ Jesus di'itinpan kawan

¹ Aizii uaitapan idi unyukunuu ma'ozakadinan uzaamatinpan idi Christ ida'ati; na'iki uaitapan idi unyukunuu saabainan Christ kamarainapanun ida'an; na'iki uaitapan idi ubauda'apatapan unyukunuu Kaimana'o Doronaa ida'an; na'iki uaitapan idi marainpaaka-karu na'iki kamunanuaaka-karu kaina'an u'ida'a;

² ukau'an umashaapa'a naa na'apa ukawana'ati, ōkonaukii-kinaa nii. Utaapa'a naa unyukunuu patumaaka, na'apa kida udi'itinapa; na'apa kida kapam umarainpaaka; na'iki ubauda'apata unyukunuu usha'apata'azonii aimaakan dau'ati.

³ Aonaa usha'apata'ana'a aimaakan u'atadinpa'azon idi karikaonan, oo uaipan idi mani karikaonan utukapa-kaa umanawunu'o kawan. Aonaa umanawun-tinpa'ana'a, mishi'oraiman utaapa pa'an uiribannao umanawunu'o nii u'ai.

⁴ Aonaa udi'itinpa'ana'a soo uaiapanii na'iki usha'apapanii kida aimaakan dau'u karikao-nan, mazan udi'itinapa ukaminka'uta'azon dau'u uiribannao kapam.

⁵ Ukau'an na'apa'a naa udi'itinapa Christ Jesus di'itinpaузон kawan, usha'apata aimaakan unyukunuu kaimanan ida'an na'apa Christ Jesus kawan.

- 6** Christ patumaakan pu'u padamata Tominkaru
tuma
na'iki ūkaduz na'apa kidaakan pu'u,
mazan upu'u aonaa utiwaan papatumaaakin-
pan Tominkaru tuma.
- 7** Mishi'oraiman minziwa uwa'akan umanawun-
karu aokazi ii.
Utaapinpan apowa'a na'apa poitorui taapin-
pauzon kawan.
Ushakatan na'apa pidan kawan.
- 8** Uruu dono apowa'a utaapinpan,
uizo'ati Tominkaru pazowii-kidinan ida'an
cross paawa'a.
- 9** Uruu idi Tominkaru kadishita-kidan uruu,
na'iki uzaamatan uruu umanawunu'o nii,
na'iki udakotan u'uu umanawunu'o nii ipai
ba'orainao kida uuai ai.
- 10** Soo uruu ati bauda'apa Tominkaru aipan, ipai
pidannao kodoru'ukan,
ipai aokazi iainaouz, imi'i baara anainaouz
na'iki ipai mawakainaouznaa.
- 11** Na'iki ipai'o nii pidannao kian,
“Jesus Christ uruu umanawunu'o manawun
Naobanai.”
Uruu ida'an ipai'o nii pidannao naubaan
na'iki konaukii-kidan waDaru Tominkaru.

*Mishidainao mashaapa kizi Tominkaru
Paradan kawana'ati*

- 12** Ōmin-mishidannao, Ōmarainapaniinao,
karikaonan da'i uizo'atiizon Tominkaru
paradan ōna'ian dono utuma. Powa'a zii pa'i
uizo'ati Tominkaru paradan ō'aonaan pu'u
utuma. Utaapa Tominkaru umanawunu'o nii
na'iki ukichana'iki usha'apaapan oia'o uawun

za'a, utiwautina'a naa ma'ozaka umashaapa kaiman, na'apa Tominkaru aipan kawan pakazannaataniinao mashaapan.

¹³ Usha'apanum kau'an Tominkaru wuru'u kaudina'oraz unao ida'a, uruu aipan ati minziiwa usha'apatan wuru'u udyuudanii kidaz sha'apata-kao pa'ati, na'iki utaan ida'ana'o uma'ozaka-kinaa nii wuru'u usha'apatanuz kaiman kida'o aimaakan na'apa uaipan kawana'ati.

¹⁴ Aizii usha'apatan an aimaakan, kaiman usha'apatazu, aonaa ukadakoinpa'ana'a udau'u. Na'iki aonaa ukashadaakapa'ana'a ba'orainao tuma usha'apaapanii kida dikan ii.

¹⁵ Aonaa kizi ukadakotin-kida-kao na'iki uunamunaa abata-kao dikauda sodi kida, mazan kaiman kizi pa'an unao. Tominkaru dainaoun idi unao, umashaapa kaiman pa'an oia'o pidannao bii'i, wuru'u sha'apaapainaouz dikauda'o na'iki kakiba'azonnaa kida'o manawun aimaakan. Mazan unao, ibii ana'o nii pa'an ukadanapan, na'apa wizinao kanadapan kawan maruta'o-karu'u.

¹⁶ Ukowaadauta kizi'i naa kaimana'o kuwai, karikaonanu'o kakupa-karu ikoda-kinao daua'oraz. Aizii usha'apatinan an na'iki umashaapan dono na'apa, tuukia'o nii õtatadinpan unao ida'an, Christ kaawan dono pakamoon dono'o naa. Usha'apanum kau'an uruu ida'ana'o nii õaitapan aonaa madiwautapa-ka'o mani wuru'u õkaudinanuz dadara unao bii an.

¹⁷ Usha'apanum kau'an tuukii utaainan umishidan ida'an Tominkaru. Panaadon õtaainan nii Tominkaru ati õzowii-kao ida'an, na'iki õizain shootan ida'an, õipaida kizi'i naa Tominkaru

ati wuru'u unao taainanuz u'ati. Mazan upu'u ōkonaukian na'iki ōkonaukiitinan nii ipai unao tuma.

¹⁸ Ukau'an na'apa kizi kapam ukonaukian baokopa ūtuma.

Timothy na'iki Epaphroditus dyuuda-kao dau'a'o

¹⁹ Kaina'a'o nii ūaipan ūdyuudan Timothy unao di'iti wanaobanaa Jesus Christ kashaapan an mazan. Tuukia'o nii ōkonaukian ukaawa-kidan dono kuwai unao dau'an.

²⁰ Aonaa ūikodan ba'oran pidan Timothy kawanu'o, tuukia'o manawun udi'itinpan unao dau'u.

²¹ Kaina'a mishi ba'orainao, mazan ūdi'itinpan soo pasha'apata'azonii kida aimaakan dau'u, aonaa Jesus Christ aiapanii kida dava'a mani.

²² Mazan Timothy, ipai unao utukapanii na'iki uaitapani'i naa ukaduz. Utukapa na'apam ukaudinan ūtuma, baokopa wakowaadapan Kaimana'o Kuwai, na'apa pidan kaudinan kawan padarutuma.

²³ Ukau'an ūaipan ūdyuudan uruu unao di'iti, ūaitapa'akan dono'o naa na'apam nii ūsha'apata-kao da'a'a.

²⁴ Mazan ūaitapa na'iki ūmishida wanaobanaa taapadan nii ūmorowautan kadiman unao di'iti.

²⁵ Mazan kai ūdyuudan nii powaa iti Epaphroditus unao di'iti, uruu sha'atii ūdyuudauzoniaz ū'ida'ati, na'aka'o nii aimaakan kida ukaminka'uta-kinaa ni'oraz ūgaru. Uruu ū'inawuzu kawanu'o ūtaapan, baokopa ukaudinan ūtuma na'iki ma'ozaka ukazannaatapan kaimana'o kuwai ūtuma.

26 Ōdyuudan nii uruu utukapa'azon idi unao tuukii, na'iki kasha'ora'o unyukunuu, usha'apanum kau'an uaitapa tuukia'o unao dopian oo ukasha'oran uabatan idi ukarinaan.

27 Mishi'o wuru'u ukarinaankanuz tuukii, maonapa umawakan, mazan tuukii Tominkaru kaimanan u'ati, ukakuda uruu. Mazan aonaa uruu ati mani paba'oran Tominkaru kaimanan, õgaru ati kapam. Aonaa Epaphroditus mawakan, usha'apanum kau'an aonaa Tominkaru aipan õkasha'oradan õnyukunuu powa'a zii, õbaiatan pu'u kasha'ora kida'o aimaañan.

28 Uruu idi'o tuukii manawun õdyuuda'azon uruu unao di'iti, õaipan idi unao konaukian utukapan dono ukaawan koshan powaa iti. Na'iki õgaru tuukia'o nii kapam õkonaukian õaitapan idi aona'o ni'i naa powa'a unao nyukunuu kasha'oratinan udau'ati.

29 Aizii ukaawan an unao di'iti konaukii udapaapa uruu, na'apa udapaapauzon kawan uminmishidannao. Na'iki na'apa kizi unaubaan uruu kawanuinao pidannao,

30 usha'apanum kau'an minziiwa umakon kichana'iki-kia'o bii iti, na'iki maonapa umawakan pakaudinan dikan ii Christ ati. Ubaiatan wuru'u kaudin-kizaiz, uaipan idi pasha'apatan wuru'u unao sha'apata'azooniaz padamata õ'ati, mazan unao, aonaa uturuudinan, umunapon idi õ'ai.

3

Paul aipan Philippi sannao da'an an pakaduz

¹ Aizii ōmin-mishidannao, ukonaukiitina'a naa karikaonan, uzaamatinpan id'i naa wanaobanaa Christ ida'ati. Aonaa ōkashadinan ōkakinaotan unao powa'a an kida. Wuru'u ōkakinaori kidaz kaminka'utan nii na'iki ukazannaatapan nii unao upozawata-kida-kao ai.

² Uzaudinapa pa'i oiainaouz pidannao ai, arimaraka kawanuinaouz. Īnao tuukii īaipan mishidainao daonaioranao choota-kidan pamada Jewnao kaduz kawan.

³ Waunao, mishi'o pa'an Tominkaru pidannan-
nao manawun. Karikaonan pa'an watoriinpan Tominkaru ati Kaimana'o Doronaa kaminka'utan
ida'an waunao. Na'iki wataapa pa'an Christ Jesus umanawunu'o nii. Aonaa wa'atadapan pidan
sha'apaapanii kida aimaakan.

⁴ Ōgaru, turua'o padamata ōmashaapan
atadinapa ōsha'apatanii kida aimaakan ida'an.
Aizii ukaina'an an pidannao atadinpa'o
pasha'apatanii kida aimaakan ida'an, ōgaru pa'an
turuu ūtadinpan powa'a zii ī'ai.

⁵ Usha'apanum kau'an ōgaru choota-kariwai
bauda'apa soondii ōshakatan dauna'an Jewnao
kakinaorinaa kawana'ati. Na'iki ōgaru Israelite
manawun, Benjamin takaan-daun. Ōgaru Hebrew
manawun na'apa ūtarunnao kawan. Na'iki
ōgaru Pharisee,* uruu idi tuukii ūizo'atiizon Moses
taanii kida kakinaorii.

⁶ Na'iki tuukii ūaipan ōmashaapan kaimanaiman
Tominkaru aipan kawana'ati, uruu idi'o da'i
ōpataka'utauzon mishidainao Jesus. Aizii ūizo'atin

* ^{3:5} *Pharisee:* Putukapa kaarita tokon ii, Parada-karu Masha'apannaada-kinao di'ii.

idi tuukii wuru'u Jewnao kakinaori kidaz, ipai pidannao tukapan õgaru kaimana'o manawun pidan kawan.

⁷ Mazan aizii õatadapanii kidaz kotua'a naa, ipai õtukapan kidaz madiwautapa-ka'o karikaonan, õzaamatinan idi'i naa Christ di'iti.

⁸ Powa'a zii õtukapan ipai wuru'u õatadapanii kidaz õkazannaatin-kinaa nii mazanu'o karikaonan, wuru aia'a umanawun kida'oraz õikodan, õaitapaakanuz õnaobanaa Christ Jesus tuma. Uruu Christ dikan ii õmarina'atan ipai daunuuda'u wuru'u mazanu'oraz karikaonan õmishidapauzon kiwiin. Mazan aizii õtukapanuz aimaakan kabootakariwai kawanu'u naa karikaonan, õaipan idi õzaamatinpan kaimanaiman Christ di'iti,

⁹ na'iki õbauda'apatina'azon idi utuma. Aona õsha'apatan ida'ana'o mani Moses taanii kakinoriai kida wuru'u õkaimananuz, mazan õmishidan idi'o pa'an Christ. Ukau'an Tominkaru tukapan õgaru kaimana'o nii soo õmishidan idi'o pa'an Christ.

¹⁰ Powa'a zii mishi õaitapa'azon Christ kaimanaiman, na'iki õtiwaa'azon kapam wuru'u Tominkaru ma'ozakan utaaniaz Christ ati ukadishita-kidan dono'oraz uruu pamawaka-kizi iki. Na'iki õaipan õkaminauda'utan uruu õpataka'uta-kidinan ida'an uruu kawan, na'iki na'apa õaipan õmawakan uruu kawan.

¹¹ Na'apa kapam õaipan Tominkaru kadishita-kidan õgaru õmawaka-kizi iki diina'iti'i.

*Pidan dimatinauzo diman
atiit utokon iti*

12 Mazan aonaa õkian mani kaiwuru'u, turuudina'ora'a naa õgaru oo kaimana'ora'a naa õgaru õsha'apatan idi na'apa kida'o aimaakan. Mishi'oraiman uruu idi'o pa'an dadara õtiwautinan, õaipan õzaamatam wuru'u Christ Jesus taa'azooniaz; na'apa'o ni'o wuru'u uzaamatanz õgaru pa'idiwau nii.

13 Õmin-mishidannao, õaitapa aonaa zii õka'iitinan. Mazan kaina'a bauda'apa aimaakan tuukia'o õaipan õsha'apatan. Aona'o nii õnyukunuupan powa'a wuru'u õmarina'ataniaz naa õkaduz kida. Mazan õtaapan nii õnyukunuupan soobauda'apa wuru dau'ati'i õ'ua'ia'oraz, tuukia'oraz õaipan õikodinan.

14 Na'apa pidan dimaba'o kawan, õdiman nii atii õkaawan utokon iti, õzaamata kizi wuru'u taa'azoo-kariwaiz õ'ati. Na'apa'o dau'ati'o wuru'u Tominkaru dapadanuz õgaru aokazi iti, Christ Jesus mawakan ida'an õ'ati.

15 Ipai waunao ma'ozaka'oraz naa wataapan wanyukunuupan wamishidapan daudati; na'apa kizi kapam wataapan wanyukunuupan wuru dau'ati'i õkadakotin-kizi kidaz. Mazan unyukunuupan mana'apakan an, turuu Tominkaru taan kapam unao ati kaimana'o dil'itinapa-karu uaitapa-kinaa nii.

16 Ukau'an pakawan wamashaapa wuru'u kawana'ati'i, wamishidapaniaz mishi'oraz kuwai.

17 Õmin-mishidannao, uda'ana'a naa kaimana'o õkaduz kida baokopa umin-mishidannao tuma. Na'iki ubi'itapa kaimanaiman wunaou'u sha'apatinainaouznaa kaiman, watominapa-kidan kawana'ati ũdyau.

18 Mazan kaina'a iriba pidannao, ūsha'apaapan ida'an oii kida'o aimaakan, ūtukapa-kida patarubai-tinpan Kaimana'o Kuwai ati, wuru'u Christ mawakan daua'oraz cross paawa'a. Ōkowaadauzoni'i naa sha'atii u'ati kiwiin na'apa'o pidannao dau'an; na'iki powa'a'o nii zii koshan ōkowaadan u'atizu ūnyukunuu kasha'oran bii'i.

19 Diina'iti'i ūkaboota-kao nii Tuubaru'o Tikazi wu'iti, usha'apanum kau'an ūtaapan idi pananaa patominkarun nii, ūsha'apatinan soo panyukunuu aipan kawana'ati karikaonan. Umanawunu'o nii ūtaapinpan wuru ida'ana'a kakiba'azonnaa kida'oraz ūsha'apaapan. Ūdi'itinpan soo wuru dau'ati'i pidannao naudapanii kidaz pasha'apaapan imi'i baara'a.

20 Mazan waunao, aona'a naa turuu wamashaa-pan na'apa, usha'apanum kau'an aokazi ia'o di'iti'o pa'an wazaamatinpan. Uruu idi tuukia'a naa wazaudapan wakazannaatiki Naobanai Jesus Christ wa'atin aokazi iki.

21 Pama'ozakan ida'an uzaamatapan na'iki ukazowautapan ipai daunuuda'u wuru'u toma-kariwai kidaz, aokazi ii na'iki imi'i baara an kida'oraz. Uruu ma'ozaka-karu ida'an upana'adan nii wananaa wuru'u kakataimana'oraz, pa'ina'o na'iki umanawunu'o nanai nii, na'apa pananaa umanawunun kawan.

4

1 Ukau'an ūmin-mishidannao, ūmarainapaniinao, tuukii ūtukapa'azon unao. Unaо ida'ana'o ūkonaukiitinan, na'iki ūkaudinan winipinaa wuru'u

unaouz. Pakawan pa'i na'apa umashaapa na'iki ma'ozaka umishidapa Naobanai Tominkaru.

Kaimana'o mashaapa-karu dava'a'o

² Aizii da'a'a ōkia'azon ōdadakoonao Euodia na'iki Syntyche ati, tuukii ūaipan ukaimanaakan, usak-itapada'a naa unyukunuu, usha'apanum kau'an ipai unao mishidainaou'u naa Naobanai Jesus.

³ Na'iki pugaru ū'inawuzu, ūmin-kaudinan manawun, ūaipan pukaimanaaka-kidan wuru'u zunnaouz powaa iti. Usha'apanum kau'an īnao dadara'o ūkaudinauzon na'apa ūgaru kawan wakowaadapan Kaimana'o Kuwai. Clement na'apa kapam na'iki ba'orainao na'apa ūkaudinauzon ūtuma. Tominkaru saadani'i naa ipai īnao uu kakupa-karu kaaritanna* daara'a.

⁴ Aizii ūkian u'ati, ukonaukiitina'a naa karikongan, uzaamatinpan idil'i naa Naobanai Jesus ida'ati. Powa'a ūkia'azon koshan, ukonaukiitina'a naa.

⁵ Marii kizi ipai pidannao tukapan unao kaimanainao na'iki kakarodapaniinao nii. Unyukunuitapa kizi maonapa'a naa Naobanai Jesus wa'atin powa'a ati.

⁶ Aonaa kizi udopiidinan kanom sodi kida dau'ati karikaonan. Mishi'oraiman ukowaada Tominkaru ati kaziwadapa'oraz unyukunuu, na'iki upishaa u'ati aimakan uaiapanii. Na'iki karikaonan "kaiman," ukii u'ati ukamunanun idi unao ati.

⁷ Aizii una'apan an, Tominkaru kaimanan umanawunu'oraz na'iki wazootapa'oraz pidan

* **4:3 kakupa-karu kaaritanna:** Tominkaru pidanannao uu saada-kizinao, mashaapainao ni'oraz karikaonan Tominkaru tuma.

aitapan, uru'o nii kazannaatapa unyukunuu na'iki udi'itinpan, dopii-karu ai, uzaamatinan idil'i naa Christ Jesus ida'ati.

8 Aizii õmin-mishidannao, õkia'azon u'ati karikaonan udi'itinapa kaiman kida'o aimakan dau'u, na'iki aimakan kida tuukia'oraz unaudapa-kao na'iki umarainapa-kao. Di'i wuru'u aimakan kidaz: udi'itapa mishi'o aimakan; na'iki aimakan wuru'u naubaapa-kariwai kidaz; na'iki aimakan wuru'u sakitapa'oraz; na'iki aimakan wuru'u kaimana'oraz pa'idiwaru; na'iki aimakan konaunama'o; na'iki aimakan umanawun kida'oraz utukapa-kao. Marii kizi udi'itinpan na'apa kida'o dau'u karikaonan.

9 Aizii usha'apatina'a naa õtominapa-kidan kawana'ati unao, ipai wuru kawana'ati'i uabatanii kidaz õ'idi'iki uzaamataniit kidaz naa unyukunuu iti, na'iki ipai utukapan kawana'ati õsha'apatinan, na'apa'a naa usha'apatin. Una'apan an, Tominkaru taan nii pakaimanan unao nyukunuu iti, ukaimanaaka-kinaa nii.

*Paul konaukii-kidan
Philippi sannao*

10 Naobanai Jesus ida'an, tuukii õkonaukian, unyukunuitapan idi õgaru koshan kotua'o dauna'an. Mazan mishi õaitapa karikaonanu'o da'i unyukunuitapauzon õgaru, mazan aonaa uaitapan na'apam utukapa-kidan õ'atizu.

11 Mazan aonaa aimakan aonaan idi'o mani õ'ida'a kaiwuru'u õna'apanuz unao ati. Usha'apanum kau'an õaitapani'i naa na'apam

õkaiwainan na'apa'oram aimaakan sha'apan an, aonaa õdopian.

12 Ōaitapanii na'iki ōtiwaani'i naa mashaapaku masakauda'u'o aimaakan ida'an. Na'iki ōtiwaani'i naa kapam mashaapa-karu diri'i'o aimaakan ida'an. Aonaa õdopian, ōka'iita õmashaapan na'apa'oram aimaakan sha'apan bii'l, õkawanyukunun pu'u oo õmawanyukunun pu'u, aimaakan diri'in pu'u oo aimaakan masakauda'un pu'u.

13 Ōka'iita na'iki ōaitapa ōsha'apatinan na'apa'oram aimaakan sha'apan an, Christ ma'ozakadapan ida'an õgaru.

14 Kaiman mazan ukamunanun õ'ati, tuukii õkonaukian udyuudan idi aimaakan õ'ati da'ati'i õpataka'uta-kao pu'u.

15 Mishi unao Philippi sannao uaitapa sha'atii, tawuru dono'o uru'oraz zii uabatan Kaimana'o Kuwai Jesus Christ dau'u. Õmakon dauna'an sha'atii unao wiizi iki, Macedonia Baara ia'oraz, aonaa mishidainao ba'oran wiizai di'iki'o dyuu-dan puraata õ'ati, soo unao karikaonan.

16 Aizii õna'ian dono zii Thessalonica ii, itamau sha'atii ukaminka'utan õgaru udyuudan ida'an puraata õ'ati.

17 Aonaa õaipan idi'o mani karikaonan udyuudapan aimaakan õ'ati kaiwuru'u õna'apanuz u'ati, mazan õaipan pa'an Tominkaru taan uwinipinnaa nii, ukaminka'uupan idi dobata õgaru.

18 Mishi dobata ukaminka'utan õgaru, õaipan ai manawun, Epaphroditus kaawa-kidan dono'oraz aimaakan kida unao di'iki. Ipai wuru'u utaanii kidaz aimaakan, kaduunu'o kawanu'o Tominkaru

ati wuru'u, na'apa uzai kawaoda-kao kawan u'ati, kaduun udemainan na'iki kaiman u'ati, na'iki tuukii ukonaukii-kidanuzu.

¹⁹ Na'iki Christ Jesus ida'an, Tominkaru õmishidaniaz taan nii unao ati ipai wuru'u uaiapanii kidaz aimaakan, umanawunu'oraz pasha'apauz di'iki.

²⁰ Marii karikaonan wataapan Tominkaru waDaru umanawunu'o nii. Amen.

Paul katokontan pakaaritan

²¹ Õdyuudan õparadan ipai Tominkaru pidanannaao ati, mishidainaouz Christ Jesus. Aizii wa'inawuzunao, õmin-mishidannaouz, na'apa kapam ïdyuudan paparadan.

²² Na'iki ipai mishidainaao mashaapainao kidaz da'a'a, ïdyuudan kapam paparadan u'ati. Aitani-iman wunaou'u kaudinainaouz Naobanai Caesar dapu ii, ïdyuudan kapam paparadan u'ati.

²³ Marii Naobanai Jesus Christ kamunanun manawun ipai unao ati.

**Kaimana'o Tominkaru Paradan
New Testament in Wapishana (GY:wap:Wapishana)**
copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wapishana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Wapishana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
198b856d-ac64-5e95-afee-2b1cb3b356c1